

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžfk/82/2019
Identifikačné číslo spisu: 5017200063
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5017200063.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudkýň JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Moniky Valašíkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Železnice Slovenskej republiky, Klemensova č. 8, Bratislava IČO: 31 364 501, proti sťažovateľovi (pôvodne žalovanému): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného 1100308/1/199628/2015 zo dňa 14. mája 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/99/2017-58 zo dňa 20. februára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalovaného) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/99/2017-58 zo dňa 20. februára 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „krajský súd“) podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100308/1/199628/2015 zo dňa 14.05.2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“) a vec vrátil Obci Gbeľany (ďalej aj len „prvostupňový orgán“ alebo „správca dane“). Napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu č. 97/2009/2, číslo konania D2015/17 zo dňa 19.01.2015 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým bol žalobcovi podľa § 68 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „daňový poriadok“) vyrubený rozdiel dane z nehnuteľností na zdaňovacie obdobie rok 2009 v sume 11 014,45,- euro.

2. Krajský súd poukázal na obsah administratívneho spisu, z ktorého vyplynulo, že v katastrálnom území E. sa budovala stavba Teplička zriaďovacia stanica - stavba pre nákladnú železničnú dopravu, pozostávajúca z množstva koľají a niekoľkých budov, ktorá bola skolaudovaná v roku 2013 a zasahovala do troch katastrálnych území - W.. Celá stavba podľa odôvodnenia rozhodnutia č. 97/2009/2 v katastrálnom území E. mala rozsah 110.256 m². Správca dane pri vyrubení dane zdanil ako stavebné

pozemky všetky pozemky uvedené v stavebnom povolení a vychádzal z nasledovných listín: rozhodnutie o zmene stavby č. 3093/06-ŠSÚ/S-Mt zo dňa 05.09.2006, kolaudačné rozhodnutie č. j. 3626/13-S4-S/Ta zo dňa 08.07.2013 (obsahujúce aktuálny výpočet nehnuteľností, na ktorých je stavba „ŽSR Žilina - Teplička zriaďovacia stanica, 2. stavba, 2. etapa realizovaná).

3. Krajský súd uviedol, že predmetom dane z pozemkov sú pozemky na území Slovenskej republiky, a to podľa druhového členenia uvedeného v ustanovení § 6 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej aj len „zákon č. 582/2004 Z. z.“), ktoré s výnimkou stavebných pozemkov je takmer rovnaké ako druhové členenie pozemkov upravené v zákone č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Poukázal na to, že dôležitý druh pozemku tvoria stavebné pozemky, ktoré kataster nehnuteľností osobitne neeviduje. V tejto súvislosti uviedol, že na účely zákona č. 582/2004 Z. z. sa za stavebný pozemok považuje pozemok uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu, ktorá je predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2, alebo stavba s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14. Krajský súd uviedol, že celkovú výmeru stavebného pozemku tvoria parcely, ktorých parcelné čísla sú uvedené v právoplatnom stavebnom povolení, pričom v tejto súvislosti konštatoval, že ešte v roku 2005 sa za stavebný pozemok považoval taký pozemok, ktorý bol uvedený buď v právoplatnom rozhodnutí o umiestnení stavby, alebo v právoplatnom stavebnom povolení, čo znamená, že pri zdaňovaní stavebného pozemku daňou z pozemkov sa v roku 2005 vychádzalo buď z právoplatného rozhodnutia o umiestnení stavby, ktoré bolo vydané skôr ako stavebné povolenie, alebo z právoplatného stavebného povolenia, pričom celkovú výmeru tvorili parcely, uvedené v právoplatnom rozhodnutí o umiestnení stavby alebo v právoplatnom stavebnom povolení. Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) sa rozhodnutím o umiestnení stavby určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia.

4. Krajský súd považoval za dôvodnú námietku žalobcu, že na parcelách uvedených v stavebnom povolení sa stavali prevažne technologické súčasti dráhy (koľaje, výhybky, trakčné stĺpy, osvetľovacie stĺpy, zabezpečovacie a oznamovacie zariadenia) a tieto by nespĺňali definíciu podľa § 6 ods. 4 v spojení § 10 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. K tomu krajský súd poukázal na to, že zákon č. 538/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „novela č. 538/2007 Z. z.“) zmenil definíciu stavebného pozemku. V tejto súvislosti krajský súd konštatoval, že stavebným pozemkom je pozemok uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu, ktorá je predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2, alebo stavba s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14. Krajský súd poukázal na to, že do účinnosti novely č. 538/2007 Z. z. zákon nevymedzoval konkrétne stavby, ktorých výstavbou sa pozemky, na ktorých sa stavby stavajú, považujú za „stavebné pozemky“. Krajský súd považoval žalobcov výklad za správny, pretože po nadobudnutí účinnosti citovanej novely, (od r. 2008) sa ako stavebné pozemky majú zdaňovať už len tie pozemky, na ktorých sa budú na základe právoplatného stavebného povolenia stavať stavby, ktoré budú predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2, alebo predmetom dane z bytov podľa § 14 zákona č. 582/2004 Z. z. Krajský súd uviedol, že ide o stavby, ktoré majú jedno alebo viac nadzemných podlaží alebo podzemných podlaží a sú spojené so zemou pevným základom, pričom poukázal na to, že od účinnosti novely č. 538/2007 Z. z., ak sa v priebehu roka 2007 vydalo stavebné povolenie, ktoré do konca roka nadobudlo aj právoplatnosť, na výstavbu napríklad inžinierskych stavieb alebo stavieb, ktoré nemajú podlažie, v roku 2008 už tak nešlo o stavebný pozemok. V nadväznosti na uvedené krajský súd prijal záver, že žalovaný zastával neopodstatnený názor, že predmetom dane z pozemkov druh pozemku - stavebné pozemky sú všetky pozemky uvedené v právoplatnom stavebnom povolení na stavbu č. j. 7734/84-7/DSO zo dňa 26.09.1984, ktorá bola rozhodnutím č. j. 3093/06-ŠSÚ/S-Mt zo dňa 05.09.2006 zmenená pred dokončením a rozhodnutím č. j. 3626/13-S4-S/Ta zo dňa 08.07.2013 skolaudovaná.

5. Žalovaný ako sťažovateľ podal včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a

navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že žalobu zamieta. Sťažovateľ poukázal na odôvodnenie svojho napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého boli predmetom zdanenia všetky parcely uvedené v Kolaudačnom rozhodnutí č. j. 3626/13-S4-S/T zo dňa 08.07.2013 z dôvodu, že podľa § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. sa na účely tohto zákona za stavený pozemok považuje pozemok, uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu, ktorá je predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2 alebo stavba s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14. Celkovú výmeru stavebného pozemku tvoria parcely, ktorých parcelné čísla sú uvedené v stavenom povolení, pričom zoznam špecifikovaných parciel bol správcom dane uvedený v prvostupňovom rozhodnutí. Sťažovateľ poukázal na prieskum napadnutého rozhodnutia zo strany Ministerstva financií SR, ktoré toto napadnuté rozhodnutie potvrdilo. Sťažovateľ poukázal na rozsudky krajského súdu vo veciach sp. zn. 5S/174/2015, 5S/153/2017 a 1S/13/2016, kde sa krajský súd stotožnil s názorom sťažovateľa, že predmetom zdanenia daňou z pozemkov sú všetky pozemky - stavebné pozemky uvedené v právoplatnom stavebnom povolení.

6. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju zamietol podľa § 461 SSP.

8. Kasačný súd považuje v kontexte kasačných námietok sťažovateľa za kľúčové pre prejednanú vec posúdenie otázky, týkajúcej sa výkladu § 6 ods. 4 zákon č. 582/2004 Z. z.

9. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, na účely tohto zákona sa za stavebný pozemok považuje pozemok uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu, ktorá je predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2, alebo stavba s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14. Celkovú výmeru stavebného pozemku tvoria parcely, ktorých parcelné čísla sú uvedené v právoplatnom stavebnom povolení.

10. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., predmetom dane zo stavieb sú stavby, ktoré majú jedno alebo viac nadzemných podlaží alebo podzemných podlaží, spojené so zemou pevným základom alebo ukotvené pilótami. Na daňovú povinnosť nemá vplyv skutočnosť, že stavba sa prestala užívať.

11. Kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že pred účinnosťou novely č. 538/2007 Z. z. ustanovenie § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. znelo nasledovne: „Na účely tohto zákona sa za stavebný pozemok považuje pozemok uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia na stavbu. Celkovú výmeru stavebného pozemku tvoria parcely, ktorých parcelné čísla sú uvedené v právoplatnom stavebnom povolení.“ Novelou č. 538/2007 Z. z. sa v zmysle novelizačného bodu 4 návrhu citovanej novely v § 6 ods. 4 prvej vete na konci bodka nahradila čiarkou a pripojili sa tieto slová: „ktorá je predmetom dane zo stavieb podľa § 10 ods. 2, alebo stavba s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14.“ Deklarovaným úmyslom zákonodarcu, odrazom ktorého bola táto legislatívna zmena bolo v zmysle dôvodovej správy, osobitnej časti k citovanému novelizačnému bodu nasledovné: „Ide o upresnenie definície stavebného pozemku v tom zmysle, že stavebným pozemkom je na účely tohto zákona pozemok uvedený v právoplatnom stavebnom povolení až do kolaudácie stavby, ktorá je predmetom dane zo stavieb. Pozemky uvedené v právoplatnom stavebnom povolení na stavby, ktoré nie sú predmetom dane zo stavieb sa nebudú zdaňovať ako stavebné pozemky (napr. inžinierske stavby).“

12. Kasačný súd poukazuje na skutkovú okolnosť, ktorá nebola medzi účastníkmi sporná a ktorá má

vplyv na následné právne posúdenie, pričom ide o skutočnosť, že na parcelách špecifikovaných v stavebnom povolení sa stavali technologické súčasti dráhy (koľaje, výhybky, trakčné stĺpy, osvetľovacie stĺpy, zabezpečovacie a oznamovacie zariadenia), ktoré nie sú stavbami v zmysle § 10 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., keďže nenapĺňajú definíčné znaky stavieb v citovanom ustanovení (najmä vo vzťahu k existencii nadzemných/podzemných podlaží). Zo znenia dôvodovej správy k novele č. 538/2007 Z. z., ktorou sa precizovala definícia stavebného pozemku v § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. je zrejmé, že pozemky uvedené v právoplatnom stavebnom povolení na stavby, ktoré nie sú predmetom dane zo stavieb sa nebudú zdaňovať ako stavebné pozemky.

13. Kasačný súd konštatuje, že pri výklade a s tým spojenej aplikácii § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. je potrebné jeho obsah vnímať tak, že pre naplnenie definície stavebného pozemku je potrebné toto vyhodnotiť s prihliadnutím na to, či vo vzťahu k pozemkom, ktoré majú byť predmetom dane existuje len právoplatné stavebné povolenie, alebo už bolo vydané právoplatné kolaudačné rozhodnutie. Ak totiž vo veci existuje len právoplatné stavebné povolenie, tak aj s prihliadnutím na druhú vetu citovaného ustanovenia („Celkovú výmeru stavebného pozemku tvoria parcely, ktorých parcelné čísla sú uvedené v právoplatnom stavebnom povolení.“) je zrejmé, že predmetom dane budú všetky pozemky, ktoré sú uvedené v stavebnom povolení a to bez ohľadu na to, či na nich stojí stavba, resp. bez ohľadu na to, aké typy stavieb sa na nich budú stavať. Pokiaľ však vo veci existuje právoplatné kolaudačné rozhodnutie na stavbu, daňové orgány sú povinné skúmať kvalitatívnu stránku tejto stavby, na účely posudzovania toho, či možno pozemok pod takou stavbou považovať za stavebný pozemok v zmysle § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. a tak ho aj zdaňovať. Vychádzajúc zo samotného znenia citovaného ustanovenia, je pri posudzovaní tejto kvalitatívnej stránky stavby potrebné určiť, či táto napĺňa atribúty stavby podľa § 10 ods. 2 alebo stavby s bytmi a nebytovými priestormi, ktoré sú predmetom dane z bytov podľa § 14.

14. Kasačný súd súčasne v nadväznosti na vyššie uvedené poukazuje aj na § 6 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z., v zmysle ktorého predmetom dane z pozemkov nie sú pozemky alebo ich časti, na ktorých sú postavené celoštátne železničné dráhy a regionálne železničné dráhy. Citované ustanovenie síce nemá vplyv na všeobecný výklad § 6 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z.z., avšak vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu má toto ustanovenie tiež vplyv na posúdenie veci. Keďže koľaje a ostatné zariadenie koľajiska sú súčasťou železničnej dráhy, parcely resp. ich časti pod nimi teda nebudú v zmysle citovaného ustanovenia predmetom dane z pozemkov.

15. Pre doplnenie kasačný súd k argumentácii sťažovateľa rozsudkami krajského súdu vo veciach sp. zn. 5S/174/2015, 5S/153/2017 a 1S/13/2016 uvádza, že týmito ako súd vyššieho stupňa nie je viazaný a nemá vedomosť o tom, že by voči predmetným rozhodnutiam bola podaná kasačná sťažnosť, o ktorej by bolo rozhodnuté.

16. Kasačný súd konštatuje, že nie je dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Kasačný súd preto v ostatnom konštatuje, že krajský súd sa s prejednávanou vecou sa dostatočne vysporiadala a vyvodila správne právne závery, a preto sa kasačný súd v plnej miere stotožňuje s odôvodnením krajského súdu a kasačnú sťažnosť zamietá ako nedôvodnú podľa § 461 SSP.

17. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalobcovi nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal vzhľadom na to, že sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril a teda mu v kasačnom konaní trovy nevznikli.

18. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.